

INS PRIORAT

Projecte 1r ESO (Bona pràctica)

DESENVOLUPAT PER:

-Magda Blasco(directora)

-Ana Ridaura (coordinadora pedagògica)

- Rosa Asens (orientadora)

1. EL NOSTRE CENTRE

L'Institut Priorat com a institut públic depèn orgànicament del Departament d'Ensenyament i es regula, per tant, per la legislació oficial tal com és aplicada a través de les lleis, decrets, ordres i resolucions de la Generalitat de Catalunya.

L'Institut Priorat és un centre educatiu públic del que és titular la Generalitat de Catalunya. Està situat en un entorn rural a un quilòmetre i mig de Falset, capital de comarca del Priorat. Es tracta de l'**únic centre d'educació secundària de la zona** on s'imparteix ESO, Batxillerat i Cicles Formatius i, per tant, ha d'escolaritzar a pràcticament tot l'alumnat d'aquests nivells educatius de la comarca.

2. DIAGNOSI

El Priorat és una comarca amb una població reduïda i una comunicació complicada i gairebé inexistent, existint moltes famílies amb una manca de recursos socials i econòmics importants. Hem de pensar que ens trobem amb menors sovint de famílies desestructurades amb tota la casuística i vulnerabilitats de què van acompanyats. Molts dels alumnes que venen a l'institut Priorat han estudiat en centres rurals on el nombre de professors i d'alumnes és molt baix. És per això, que un problema que preocupava des de feia temps a molts membres del claustre era l'adaptació dels alumnes de 1r ESO al centre : suposava un canvi radical per molts nens sobre tot per la quantitat de matèries i també la quantitat de professors que entraven a l'aula.

3. INICI DEL PROJECTE: CURS 16-17

L'equip directiu al curs 16-17 es va plantejar fer uns canvis per facilitar l'incorporació dels alumnes de 1r al centre. Entre els canvis se plantejava formar un equip docent reduït amb professors voluntaris que estigueren disposats a treballar d'una forma diferent. El fet que dos

membres de l'equip directiu formessin part des del curs 2014-2015 del programa de formació educativa (SCAP), va fer que ajudés a gestionar aquest canvi. El model competencial orientador engloba els principis pedagògics i les dinàmiques organitzatives i de relació d'un centre orientades a afavorir l'èxit de l'alumne pel que fa a la seva autonomia i el desenvolupament del seu projecte de vida. Aquesta eina permet als centres i als seus equips aprofundir en el desenvolupament professional i pedagògic d'escola i de centre com a organització en les seves tres dimensions: Àmbit/matèria, Acció tutorial i Cultura d'equip. Per tant, la nostra intenció era vetllar per l'educació i el desenvolupament integral de l'alumne; fent d'aquella persona un ésser autònom i capaç d'auto orientar-se.

Així va néixer l'idea de que **cada professor assumís dos o tres matèries** a cada grup de 1r i d'aquesta manera es **treballara per àmbits** i no per assignatures com tradicionalment fèiem, de forma més consensuada i coordinada entre els diferents departaments i professors.

A banda de treballar per àmbits també es vam plantejar la **possibilitat de treballar per projectes, de manera interdisciplinària i globalitzada**. Així els alumnes treballen junts però aprenen individualment, ajudant així a reforçar la cohesió del grup i atendre millor la diversitat a l'aula.

Es va parlar amb una gran part del claustre de forma individual per veure com veien el projecte i qui estava disposat a treballar d'aquesta manera. L'equip directiu va considerar vital que els professors que entraren a 1r ESO feren aquest projecte seu i estiguessen convençuts.

Una vegada que els professors havien acceptat participar en el projecte, es plantejava el repte de com fer-ho perquè els professors no havien treballat mai amb aquesta metodologia i volien rebre **formació** i informació de temes com el treball cooperatiu, el treball per projectes i com elaborar el material.

Per poder formar al professorat ens va fer un assessorament durant el mes de juny un equip de companys amb molta experiència en la matèria de l'Institut dels Pallaresos on fan treball globalitzat . El professor Pere Juárez de l'ICE de la UB va venir al nostre centre a fer un curs de formació durant una setmana de juliol al que va assistir més d'un 60 % del claustre. D'aquesta formació van sortir diversos projectes que es van poder desenvolupar a l'any següent per que l'idea original era treballar tres projectes al llarg del curs.

A partir d'aquest assessorament, l'equip docent de 1r va començar al juliol a treballar i preparar el curs 17-18.

L'organització i distribució de matèries per grup classe va quedar de la següent manera:

- Un mateix professor donaria matemàtiques, tecnologia i biologia a un mateix grup
- altre faria socials i música
- un altre, català i castellà o català i anglès
- EF, VIP i optatives les faria el professor específic de la matèria.

Això implicava que els professors d'aquestes matèries anessin molt coordinats i seguissin molt escrupolosament la programació didàctica.

4. SEGON ANY : CURS 17-18

Per nosaltres aquest curs era de vital importància: s'havien de posar en pràctica per primera vegada els canvis pensats al curs anterior. Els **objectius** que l'equip docent i la directiva van voler desenvolupar cara al primer any d'implantació del projecte a l'aula van ser els següents:

- Impulsar la reflexió col·lectiva, la planificació, experimentació i avaluació del pla d'acció que l'equip impulsor va elaborar durant la formació de base.

- Millorar les competències professionals del professorat. (es va demanar i realitzar un taller de coaching)
- Replantejar les reunions del professorat, explorant i descobrint noves maneres de treballar, compartint un espai pedagògic organitzat.(en aquest punt l'implicació de l'equip directiu va ser fonamental per crear un espai organitzatiu de trobada de l'equip docent de primer).
- Introduir estratègies d'innovació i canvis metodològics a l'aula, compartint una mirada orientadora cap a l'alumne/a i creant un llenguatge comú i treballant de manera consensuada
- Millorar la motivació i la implicació dels alumnes en el seu procés d'aprenentatge, fomentant un discurs en positiu i amb il·lusió, treballant la cultura de l'esforç i fer de les famílies un agent més actiu
- Rendibilitzar els recursos de què disposàvem
- Fer una mirada extensiva cap a l'alumne
- Acompanyar a l'alumne en el seu projecte de vida.
- Formular indicadors d'avaluació per veure com funcionava el projecte

Respecte als **canvis metodològics** van afectar a :

A) Àmbit/matèria:

- El plantejament de les diferents activitats didàctiques de l'àmbit/matèria es desenvolupa en forma de seqüència d'activitats orientades a la realització d'un producte final.
- Es fa una selecció de continguts curriculars en funció dels objectius d'aprenentatge relacionats amb el producte final.
- El disseny de les activitats inclou dinàmiques d'intercanvi diverses: entre alumnes, professor alumne/a i alumne amb ell mateix.

- Els criteris i els indicadors d'avaluació s'utilitzen per orientar l'alumne/a cap a on va, com hi ha d'anar i què cal revisar.
- La seqüència d'activitats integra diversitat d'estratègies, de recursos didàctics i d'avaluació perquè tots els alumnes assoleixin els objectius d'aprenentatge.
- La interacció és present en tota la seqüència d'activitats per promoure el raonament, el pensament crític i l'argumentació d'idees i valors.
- La realització de la tasca final preveu la planificació del treball i la presa de decisions, individual i col·lectiva.
- El disseny de les activitats connecta l'alumne amb el seu entorn i cerca l'aplicació i difusió del producte final.

B) L'equip docent (orienta, planifica i interactua):

- El tractament didàctic que l'equip fa de les matèries i àmbits respon al model base SCAP (Significativitat, Comunicació, Acció, Projecció).
- Les reunions efectives s'identifiquen com a sessions de treball.
- Els objectius de millora compartits són el punt de partença de la planificació.
- Les accions educatives es dissenyen i avaluen conjuntament.
- La implementació de l'objectiu de millora compta amb la sistematització d'un calendari.
- El procés de planificació s'avalua i millora.
- L'equip comparteix un llenguatge comú per esdevenir i construir un discurs propi.

c) Acció tutorial:

- Els continguts de l'acció tutorial treballen, de forma interrelacionada, el saber, saber fer, saber ser, saber estar.
- La selecció de continguts de l'acció tutorial s'avalua i es reconstrueix.
- El disseny de les activitats de l'acció tutorial determina una organització social de centre basada en la participació activa de l'alumne.

Una vegada acabat el curs escolar es va fer una valoració de com havia anat i es va arribar a les següents **propostes de millora**:

- Augmentar el nombre d'activitats de manera cooperativa a dintre l'aula.
- Complementar l'avaluació del Pla amb el nou decret d'avaluació.
- Potenciar la lectura comprensiva de l'alumnat
- Execució de dos Projectes al curs. Al principi vam decidir fer-ne tres però es va decidir eliminar un per falta de temps. (Fem màgia i Demana un desig). Els dos projectes estan desenvolupats a l'annex.
- A banda es va plantejar un altre repte: que passaria al curs vinent? Continuarien els mateixos professors a 1r ESO? Hauria de ser un altre equip de professors el que continuara? Es va valorar una sèrie d'aspectes, com la importància d'acompanyar els alumnes també a segon.

Finalment es va prendre la decisió que una part de l'equip docent de 1r passaria amb els alumnes a segon mentre que un altra part continuaria a primer amb professors que s'incorporarien de nou al projecte. Relacionat amb aquest punt es va contactar un altra vegada amb el Pere Juarez per continuar amb la formació i oferir-la a altres professors del claustre.

5. TERCER ANY (CURS 18-19)

L'equip docent va proposar uns altres **objectius**:

- Fomentar les cotutories començant a treballar de forma més cooperativa entre nosaltres. Implantant-ho al 2n trimestre ja que els tutors necessitaven un primer trimestre per poder conèixer al seu alumnat i tenir un primer contacte amb les famílies.

- Atendre la diversitat de manera inclusiva, potenciant l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat. (Tot i que destacàvem la manca de recursos per poder obtenir millors resultats.)
- Treballar més competencialment. I a partir de llavors avaluar de manera més competencial a través del nou decret d'avaluació del Departament d'ensenyament. Formació del professorat.
- Més participació de l'alumnat
- Assistir el màxim de professorat de l'ED a les reunions de pares d'inici de curs.

A l'acabar el curs l'equip docent va fer unes **Propostes de millora**

- Concretar mesures i protocols de prevenció, detecció i intervenció educatives
- Formular indicadors d'avaluació
- Fer una Escola de pares
- Incloure al qüestionari que es dona a les famílies una sèrie d'ítems a marcar que els interessin per treballar: salut, mòbil, sexe, drogues, adolescència, límits, alimentació, bullying, altres que vulguin aportar.

6. QUART ANY CURS 19-20

A partir de les propostes de millora de l'any anterior es van desenvolupar uns objectius anuals, com per exemple :

- Compartir un espai pedagògic
- Impulsar la reflexió educativa

- Anàlisi i valoració. Propostes de millora. Accions.
- Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat
- Formar alumnes mediadors
- Implantar la figura del padrí
- Formació en Avaluació competencial i recursos TAC

Quan acabe el curs es farà com cada any la valoració, es proposaran unes millores i se descriuran uns objectius.

El que ja tenim és la valoració del projecte **Fem màgia** que aquest any s'ha fet a l'escola de primària Antoni Vilanova. (annex).

7. EVIDÈNCIES DE MILLORA (CURS 17-20)

- Grau de satisfacció d'alumnat i famílies (enquestes)
- Reunions de treball més efectives i productives
- Més implicació del claustre
- Més participació de l'alumnat
- Bon ambient de treball

8. ANÀLISI DELS RESULTATS ACADÈMICS

CURS 17-18	CURS 18-19	CURS 19-20
73 alumnes	67 alumnes	73 alumnes
Promociona el 100%	Promociona el 100% menys 5 alumnes que repeteixen curs perquè des de Primària es va considerar passar-los a 1r ESO amb la	Resultats 1r trimestre Promocionaria un 80%

	condició que el cursarien amb dos anys davant la manca de maduresa i hàbits	
--	--	--

Quan vam començar amb aquesta innovació pedagògica un aspecte a treballar va ser l'adaptació de l'alumnat a l'ESO i per això ja es va decidir des de l'equip docent que si calia optar per la repetició de curs com eina per poder assolir les competències del curs i posteriorment de l'etapa educativa, seria una mesura a tenir en compte. Tradicionalment, no es feia repetir a cap nen a 1r ESO per considerar que era un curs d'adaptació pels alumnes.

9. ANÀLISI DELS RESULTATS DE LES ENQUESTES

Enquesta d'inici de curs d'adaptació al centre

- Curs 17/18:
 - Aspectes positius: l'amabilitat de tothom, la informació ben donada, conèixer molta gent.
 - Aspectes a millorar: la quantitat de deures, el canvi d'aules, el timbre i l'horari.

- Curs 18/19:
 - Aspectes positius: l'amabilitat de les tutores, l'equip docent, els padrins, els nous amics i companys.
 - Aspectes a millorar: la quantitat de deures i exàmens, el canvi d'aules i l'horari de dijous i divendres.

- Curs 19/20:
 - o Aspectes positius: l'alumnat comenta que l'institut és millor del que esperaven. L'institut els hi agrada més que l'escola. Algun comenta que s'hi troba com a casa. S'han sentit molt ben acollits per les tutores i ben informats del funcionament del centre. Tenen molts companys i amics. Veuen bé la figura del padrí.
 - o Aspectes a millorar: la quantitat de deures i exàmens i l'horari. Encara que els hi agrada no tenir tardes, els dijous i els divendres se'ls fa pesat.

Enquesta satisfacció alumnat (valoració sobre 4)

- Curs 17/18: 3,38

Observacions: L'alumnat es queixa de la quantitat de deures i que els agradaria fer jornada intensiva

- Curs 18/19: 3,29

Observacions: tema quantitat de deures

- Curs 19/20: no s'ha passat encara

Enquesta satisfacció pares/mares/tutors legals (valoració sobre 4)

- Curs 17/18: 3,38

Observacions: millorar la imatge del centre.

- Curs 18/19: 3,31

Observacions: tema quantitat de deures, no fer tants exàmens i sí més activitats d'avaluació competencials, no carregar amb tants llibres i introduir l'opció de l'ordinador.

- Curs 19/20: 3,42

Observacions: es parla de continuar amb l'esperit de l'Escola Nova XXI. Prou deures, prou exàmens, sense llibres...

10. PROPOSTES CURS 2020-21

Portem ja uns anys treballant d'aquesta manera a 1r ESO, considerem la valoració de la comunitat educativa positiva i creiem que és el moment de plantejar uns canvis metodològics també a 2n ESO.

11. ANNEXES:

1. Projectes 1r d'ESO.

Encara que al principi es vam plantejar un projecte trimestral, ja el primer curs es vam adonar que era massa feina i l'equip docent no tenia temps material de preparar els tres. Es va prendre la decisió de fer dos al llarg del curs:

“Fem màgia” i “Demana un desig”

Els dos projectes han evolucionat en els tres anys que portem fent-los com explicarem a continuació:

- A) El Projecte “**Fem Màgia**” : té una durada de quatre dies, ubicat al primer trimestre, té com a objectiu final treballar activitats competencials i interdisciplinars, de manera cooperativa tant per als alumnes com per als professors/es. El resultat final ha de ser la posada en marxa d'un Espectacle de Màgia i Il·lusionisme. Cada grup ha de preparar una funció on posar en pràctica els seus trucs i il·lusions., amb l'ambientació i decoració adequada a l'esdeveniment i amb la vestimenta pertinent. Tot sorprenent-los amb la màgia de la ciència, participant en experiments increïbles, gaudint de les mateixes màgiques, treballant il·lusions òptiques, aprofundint en la història de la màgia i practicant el gran truc de màgia per a la Fira.

L'objectiu final del projecte és treballar activitats competencials i interdisciplinars, de manera cooperativa. Els professors fan una avaluació competencial a través de rúbriques i valorant l'exposició final. Els cursos anteriors, es convidava als pares que volguessin venir a veure

l'espectacle. Aquest curs, en canvi, els alumnes de 1r han anat a l'escola de Primària a fer el seu espectacle davant dels alumnes de 1r a 3r, esdevenint una experiència molt enriquidora per ells.

B) El projecte **Demana un desig**

El Projecte "Demana un desig" pretén respondre a una GRAN PREGUNTA.

Durant una setmana, els alumnes de 1r d'ESO, connectaran els diferents àmbits/matèries amb el cosmos.

En el Projecte Demana un desig, ens plantejem una driving question o objectiu general:

"ESTUDIAR ASTRONOMIA, AMB L'OBJECTIU DE SABER COMPRENDRE COM INFLUEIX EN LES NOSTRES VIDES".

Aquest projecte tenia els subobjectius següents: treballar la comprensió lectora, expressió escrita, relacionar dites populars i astronomia, conèixer els instruments necessaris per estudiar l'univers, observar astres en una sortida nocturna. treballar la comprensió oral, potenciar la creativitat individual i grupal, investigar els últims descobriments sobre l'univers. també fomentar la recerca d'informació per webs especialitzades, on fomentar l'esperit crític i donar feed-back.

Els continguts del projecte treballen des dels instruments astronòmics a personatges històrics rellevants en l'astronomia, mitologia, dites populars, observació d'astres, constel·lacions, escales i creació artística en grup/ individual.

El projecte apostat per la col·laboració amb experts com en Joan anton Català, científic professional, i l'Associació d'Astronomia de Cornudella on ens ajuden a fer l'observació nocturna. Es un treball cooperatiu creat per potenciar les capacitats dels nostres alumnes, des d'un punt de vista pràctic i personal.

C) Projecte **Padrins**

Aquest projecte no és un projecte desenvolupat pels alumnes , és un projecte pensat per involucrar als alumnes de 4t i als de 1r ESO. Com ja s'ha comentat abans l'adaptació dels alumnes de 1r al nostre centre era prioritària i, amb aquesta filosofia, va sorgir el *projecte padrins*.

L'experiència ens porta a afirmar que un canvi d'etapa escolar, pot fer-se difícil pels alumnes que venen de Primària. És per aquest motiu, que de manera voluntària, els alumnes de 4t d'ESO que en el seu moment ja van passar per aquest procés, s'ofereixen per fer un acompanyament de caire personal portant a terme tasques d'orientació pels alumnes de 1r d'ESO que hi estiguin interessats.

El desenvolupament del "**Projecte Padrins**" comença el primer dia de setembre quan els padrins acompanyen als seus fillols a l'entrevista amb el tutor de classe i els mostren les aules i espais que utilitzaran al llarg de la nova etapa. Al llarg del curs, hi ha diversos moments fixats

en estones de patis, migdies o tardes amb la programació de temàtiques a tractar cada vegada que es troben, consensuada amb els tutors de 1r d'ESO i 4t d'ESO.

En començar el curs, tots dos signen un contracte de compromís on s'exposa a què es compromet cadascú per tal que el "**Projecte Padrins**" funcioni adequadament.

En cada trobada, padrins i fillols escriuen en el llibret de seguiment els temes tractats i els acords presos de manera que en la següent trobada començaran revisant aquests acords per valorar que s'hagin assolit.

Aquest projecte té per objectiu facilitar la integració dels alumnes que venen de Primària a la Secundària tot fomentant un acte de voluntariat per part dels alumnes de batxillerat, valor que també volem potenciar a través d'aquesta activitat. És per això, que en la darrera trobada del

curs, se'ls lliurarà als padrins un certificat oficial amb les hores de voluntariat dedicades a aquesta tasca.

El projecte padrins és un projecte de tutorització i aprenentatge entre iguals i es fonamenta en l'aprenentatge entre iguals però de diferents edats creant un ambient cooperatiu i una relació d'afectivitat per a l'ensenyament-aprenentatge.

Els objectius generals:

- Afavorir la comunicació entre els alumnes dels diferents etapes educatives.
- Que els nostres alumnes més grans treballin i assumeixen el compromís i la responsabilitat de vetllar pels alumnes més petits. Desitgem que se sentin part "important" dins del procés d'aprenentatge fomentant el respecte a la diversitat de cadascú.
- Fomentar actituds d'interès envers les diferents activitats que es realitzen al centre.

VALORACIÓ DELS ALUMNES DE LA TROBADA DE PADRINS

- S'ho van passar bé perquè van conèixer gent nova.
- És una bona iniciativa perquè els ajuda a resoldre dubtes que puguin tenir respecte al centre i les assignatures.
- Les activitats els van ajudar a conèixer-se millor.
- Els hi agradaria que les trobades fossin més sovint i no sols a les sessions programades.

